

بخش آوایی : (شسته دعا و مناجات خوانی)

الف) ضوابط فنی و اجرایی :

۱- امتیاز بخش‌های مختلف رشته دعا و مناجات خوانی، به شرح زیر محاسبه می شود :

صحت قرائت و تجوید : ۱۵ امتیاز	وقف و ابتدا : ۱۰ امتیاز	صوت : ۲۵ امتیاز	لحن : ۳۰ امتیاز	اصول اجرا : ۲۰ امتیاز
-------------------------------	-------------------------	-----------------	-----------------	-----------------------

۲- برای کسب رتبه در مرحله ملی، حداقل امتیاز کسب شده توسط شرکت کنندگان به شرح جدول ذیل است:

رتبه اول : حداقل امتیاز ۸۵	رتبه دوم : حداقل امتیاز ۸۰	رتبه سوم : حداقل امتیاز ۸۰
----------------------------	----------------------------	----------------------------

۳- شرکت کنندگان می بایست حداکثر در مدت ۵ دقیقه، یک قطعه کامل دعا را قرائت نمایند. این زمان با توجه به نظر هیئت محترم داوران می تواند کاهش و یا افزایش یابد.

۴- شرکت کنندگان، به محض حضور در جایگاه و اعلام مجری یا داور، به قرائت دعا و مناجات خواهند پرداخت.

۵- مطابق ضوابط جشنواره، نام شرکت کنندگان جهت اخذ آزمون، حداکثر دو مرتبه اعلام خواهد شد؛ لکن در صورت عدم حضور، شرکت کننده از دور مسابقه حذف می شود.

۶- مسابقه دعا و مناجات خوانی در مرحله ملی، یک مرحله ای برگزار خواهد شد؛ لکن در صورت نزدیکی امتیازات افراد برتر و با نظر هیئت محترم داوران و ستاد برگزاری مسابقات می تواند در دو مرحله برگزار گردد.

۷- در صورت برگزاری مرحله فینال، ۳۰ درصد امتیاز مرحله مقدماتی با ۷۰ درصد امتیاز مرحله فینال جمع شده و حائزان رتبه‌های برتر مشخص می شوند.

۸- در صورت به تساوی رسیدن امتیازات دو یا بیش از دو نفر از شرکت کنندگان، تعیین رتبه برتر پس از بررسی بخش‌های نمره‌دهی صورت می‌پذیرد که به ترتیب اولویت در رشته‌های مختلف عبارت است از : لحن، صوت، صحت قرائت و تجوید، وقف و ابتدا و اصول اجرا.

۹- درباره مطالب پیش بینی نشده در این آیین‌نامه، تصمیم گیری هیئت داوران و ستاد برگزاری مسابقات، با رعایت اصول حاکم بر آیین نامه، نافذ است.

ب) جزئیات امتیازات :

صحت قرائت و تجوید : ۱۵ امتیاز

این بخش شامل سه قسمت است: صحت قرائت، تجوید قرائت و فصاحت قرائت.

۱) صحت قرائت :

* موارد کسر ۳ امتیاز :

- به ازای هر سطر قرائت کمتر یا بیشتر از حد تعیین شده.

* موارد کسر ۲ امتیاز :

- حذف، اضافه، جابه‌جایی یا تغییر یک کلمه.

- حذف، اضافه، جابه‌جایی یا تغییر بیش از یک کلمه (اعم از عبارت، آیه یا سطر).

* موارد کسر ۱/۵ امتیاز :

- حذف، اضافه و تبدیل کردن صداها به یکدیگر؛ مانند تبدیل صدای کوتاه به صدای کوتاه دیگر؛ تبدیل

صدای کشیده به صدای کوتاه و خطا در صلۀ هاء ضمیر.

- حذف و اضافه کردن تشدید و تنوین.

تبصره: کسر امتیاز اختلال در تلفظ تشدید، به تشخیص داور حداکثر تا ۰/۷۵ امتیاز است.

- وصل به سکون.
 - حذف، اضافه یا تغییر حرف.
- تذکره ۱: در تمام موارد مذکور، در صورت اصلاح پیش از تجدید نفس، فقط ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.
- تذکره ۲: تکرار یک خطا در تمام موارد مذکور، موجب کسر مجدد امتیاز به همان میزان خواهد شد.
- (۲) تجوید قرائت:

* موارد کسر ۱ امتیاز :

- تبدیل کامل مخارج حروف یا صفات ممیز.
- تبصره ۱: در صورت ادای ناقص، حداکثر ۰/۵ امتیاز کسر خواهد شد.
- تبصره ۲: در صورت اصلاح فوری بدون تجدید نفس، ۰/۵ امتیاز و در صورت تکرار غلط، ۱ امتیاز دیگر کسر خواهد شد.
- تبصره ۳: سقف کسر امتیاز برای تلفظ نادرست هر حرف، ۲ امتیاز است.
- * موارد کسر ۰/۵ امتیاز :

- اختلال‌های ناخواسته در تلفظ الفاظ دعا و بروز مشکلاتی از قبیل تپق (اشکال لحظه‌ای در تلفظ حرکت، حرف و کلمه و اصلاح درجا)
- تبصره ۱: در مواردی که آب‌پریدگی در گلو رخ دهد، فقط داور صوت امتیاز کسر می‌کند.
- تبصره ۲: در صورت عدم اصلاح موارد مذکور، متناسب با نوع خطای پدیدآمده، از امتیاز کسر خواهد شد؛ مانند این‌که بر اثر تپق، حرکتی تغییر کند یا حرفی به حرف دیگر تبدیل شود.
- (۳) فصاحت قرائت :

فصاحت در قرائت دعا، تلفظ واضح حروف و حرکات، بدون تکلف و دوراز گنگی و نامفهومی است.

* کسر امتیاز به دلیل اختلال در فصاحت؛ اختلال در تلفظ ممتاز حرکات، هر مورد ۰/۲۵ امتیاز در موارد زیر :

- حرکات کوتاه و کشیده
- نقصان و زیادت در کشش صداهای کوتاه و کشیده (خارج از حد متعارف دعا خوانی)

وقف و ابتدا: ۱۰ امتیاز

* موارد عمومی کسر امتیاز :

- وقف، وصل یا ابتدای مغیر معنا و ناصحیح، موجب کسر ۱ تا ۲ امتیاز می‌شود.
 - وقف، وصل یا ابتدای ناقص غیر مفهوم، موجب کسر ۰/۲۵ تا ۰/۵ امتیاز می‌شود.
 - رعایت نکردن اولویت‌های وقف، وصل و ابتدا موجب کسر ۰/۲۵ امتیاز می‌شود.
 - در مورد وقف اضطراری به دلیل کمبود نفس، عطسه، سرفه و نظایر آن‌ها، امتیازی کسر نمی‌شود.
- تبصره: در صورتی که دعاخوان به لحاظ بی‌توجهی، از محل وقف مناسب عبور کند و وقف مغیر معنا یا غیر مفهوم – و لو به دلیل کمبود نفس – مرتکب شود، وقف او اضطراری محسوب نمی‌شود و مطابق بندهای ۱ و ۲، از او امتیاز کسر می‌شود.
- تکرار بدون دلیل هربخش از دعا در هر نفس، موجب کسر ۰/۲۵ امتیاز می‌شود.
- تبصره: اگر تکرار برای اصلاح اغلاط اعرابی، حرفی و کلمه‌ای باشد، موجب کسر امتیاز نخواهد شد.
- مکث نامتناسب و سکوت غیر متعارف و بیش از حد، به کسر ۰/۲۵ امتیاز و حداکثر تا ۱ امتیاز در کل اجرا منجر می‌شود.

صوت : ۲۵ امتیاز

- * طنین (رنگ) : ۶ امتیاز
- * انعطاف : ۴ امتیاز
- * مساحت (وسعت) : ۴ امتیاز
- در دعاخوانی نیازی به استفاده از تمام طبقات صوتی نیست، بلکه مطلوب بودن اجرا ملاک است.
- * تحریر : ۴ امتیاز
- * شدت، قدرت و رسایی (حجم یا ولوم) : ۳ امتیاز
- * استفاده مطلوب و هنرمندانه از صوت : ۲ امتیاز
- * شفافیت و صافی صدا : ۲ امتیاز
- آب پریدن در گلو، سکسکه و نظایر آن، فقط توسط داور صوت کسر امتیاز می‌شود.
- اضطراب، لرزش، خش، گرفتگی، رگه‌دار شدن دایمی و مقطعی، خلط، جیغ، خروسی شدن هر مورد اشکال صوتی از این قبیل، بسته به تشخیص داور برای هر مورد از ۰/۲۵ تا ۱ امتیاز منفی خواهد داشت.
- به ازای بروز هر عاملی که از جذابیت و زیبایی صدا بکاهد، یک امتیاز کسر خواهد شد.

لحن : ۳۰ امتیاز

شرکت کننده در رشته دعاخوانی می‌تواند از الحان فارسی یا عربی متناسب با فضای دعا استفاده نماید.
(۱) ضوابط و معیارها :

- * تناسب الحان با معنای دعا : ۶ امتیاز
- * قدرت تنگیم (پردازش نغمه‌ها) صلابت در اجرای نغمات و تنوع ردیف‌های لحنی : ۶ امتیاز
- * تنظیم و توزیع آهنگ‌ها بر عبارات (اندازه‌گیری) : ۴ امتیاز
- * تأثیر معنوی (خشوع در اجرا) : ۳ امتیاز
- * خلاقیت و نوآوری مطابق با عرف دعاخوانی در ردیف‌های لحنی : ۳ امتیاز
- * انتخاب ردیف‌های زیبا و جذاب : ۲ امتیاز
- * استفاده هنری و مطلوب از تحریرها : ۲ امتیاز
- * انتخاب سرعت مناسب : ۲ امتیاز
- * تکیه‌های صوتی کلمات نسبت به لحن : ۲ امتیاز

(۲) موارد کسر امتیاز :

* موارد کسر ۲ امتیاز :

- شروع دعا به طور غیرمتعارف (خارج از حد متعارف دعا خوانی)
- ناهمگونی ردیف‌ها (بیشتر از ۱/۵ پرده)
- تقلید و کپی برداری محض
- * موارد کسر ۱ امتیاز :

- خروج از مقام
- انتقال ناهمگون مقام
- ناهمگونی ردیف‌ها (کمتر از ۱/۵ پرده)
- * موارد کسر ۰/۵ امتیاز:

- تکلف و فشار در اجرای نغمات

- عدم توازن در سرعت اجرا

* موارد کسر ۰/۲۵ امتیاز:

- ناکوکی یا خروج از ردیف صدا

- نامطلوب بودن یا لغزش تحریرها

تذکر: میزان کسر امتیاز در مجموع موارد منفی، از ۴ امتیاز تجاوز نمی کند.

اصول اجرا : ۲۰ امتیاز

* میزان تأثیر بر مستمعان : ۴ امتیاز

* چگونگی تسلط بر مجلس، ارتباط با مخاطب و ایجاد شور در مجلس : ۴ امتیاز

* حسن اجرا در شروع و فرود : ۳ امتیاز

* وقار و سنگینی متناسب با شأن دعا : ۳ امتیاز

* اجرای روان و بی تکلف : ۳ امتیاز

* نوآوری و خلاقیت در سبک دعا : ۳ امتیاز

تبصره : خواندن دعا از حفظ در مسابقات حضوری ۲ امتیاز تشویقی در بر خواهد داشت.